

פרק י"ד

פרשת יש"ח (תשי"ב)

(הערה: השאלון הזה הוא המסך שאלון שלק תש"ב שצטק בפרק י"ג וכשליחות המרנליכ בכללה. שאלון זה עוסק ביהוד בתפלת משה ובהתבוננות מדויקת בדברי רש"י).

א. י"ג - י"ח. תפלת משה.
על התפלה הזו מקשה אברבנאל: איך חשב משה, שהשומע כל הארץ לא יעשה מספט מיראתו מה שיאמרו מצרים בסכידם, והוא יתברך לא יירא מרבות עם, כי הוא שילח בעצמו, ומה יתן ומה יזחיק לו כי יכבדוהו מצרים או בהסך זה, שבעבורו ימנע מעשות מספט בעולמו ובעמו?
קרא רמב"ן דברים ל"ב כ"ו ד"ה אשכיתא מאנוס זכרם וביחוד החל מן "ולכך הזכיר משה בתפלתו..."
מה היא תשובתו לשאלה הנ"ל?

ג. לשבנה התפלה.

1. רש"י למפסוקים י"ג - י"ט. עיין גם רש"י י"ד ד"ה ואמרו אל יושבי הארץ לפי פיראזו י"ח רש"י יש בדברי משה מאמר מוסגר (או מאמרים מוסגרים).
חמן את תזלתו זאת סופו!

2. ט"ו ואמרו הגויים... לאמר.
למה חזר הכתוב על "ואמרו" ולא חתמק באלת "ואמרו" שבפסוק י"ד?

ג. לפרטי התפלה

1. י"ג רמב"ן ד"ה ושמעו מצרים אשר העלית.
מה בינו לבין פרוש רש"י?
2. י"ז רש"י ד"ה ואמרו אל יושב הארץ עד "ומה יאמרו"
מניין לו שכן הוא? וזהב לו עד מן המקרא!
3. ט"ו רש"י ד"ה והמית את העם.
מה ראה רש"י לחזיק את המלה "מתאום"?
4. ט"ז מאב"ע ד"ה וישחטם.
הראש"ע מתקשה כאן בזה שבחרה חתורה בגטוי "וישחטם" ולא אמר "ויהרגם", מהו הסברו לכך ואין אפשר לאסכיר את הדבר בדרך אחרת?
5. י"ח רש"י ד"ה ה' ארץ אפים.
מהו הרעיון הכלול במדרש זה?

ד. מה קשה למפרשים בפסוקים הבאים:

1. לרש"י י"ג ד"ה ושמעו מצרים
2. לראב"ע י"ד "עמד עליהם"
3. לרש"י י"ז "יגדל בא כח ה'
4. "י"ח "ונקה; ד"ה לא ינקה
ולמה לא פרש כאן כמו שפרש בישות
ל"ד ז' ד"ה ונקה לא ינקה לפי פשוטו?
5. ומה בינו לבין חפורנו? מה הניע את ספורנו
לפרש בדרך אחרת?
6. לרש"י כ"ל "סלחת

ה. הערות למפרשי רש"י:

1. רש"י א' אך בה' אל תמרדו
אוצרות יוסף: קשיא לי על פרוש רש"י, שסובר שאל תיראו היא הבטחה, ולמה לא פירש מלשון אוצרה או דרך עצה, שלא יהיה להם מרץ לב?
2. רש"י כ"א ד"ה חי אני.
לכוש האורה (ר' מרדכי יפה): נראה לי בטעות נפל כאן בנוסח רש"י... דגבי מה שאמר רש"י "באם יראו את הארץ הרי זה מקרא פסוק" חסר "דבר אחר". נגרס-נבן בד"ח דחי אני הנוסח כמו שהוא ואחר כך גרסין "דבר אחר" אם יראו את הארץ הרי זה מקרא מסרס וכו'. במק את הגהתו! מה מכריח לתקן הגירסה?
3. רש"י כ"ב ד"ה וינסו אותי.
מנחת יחודה: בפעות נכלכה מלת "נמשעו" כיון ואין זה מקומה וצריך להיות ד"ה עשר פעמים: כמשמעו.
במק את הגהתו! מה מכריחו לתקן הגירסה?